

ИНДЕКСИ ЦИЈЕНА ПРОИЗВОЂАЧА ИНДУСТРИЈСКИХ ПРОИЗВОДА НА СТРАНОМ ТРЖИШТУ

PRODUCER PRICE INDICES OF INDUSTRIAL PRODUCTS ON NON-DOMESTIC MARKET

Цијене произвођача индустријских производа на страном тржишту у фебруару 2015. године у односу на јануар 2015. године, у просјеку су ниже за 0,7%, у односу на фебруар 2014. године ниже су за 0,3% и у односу на децембар 2014. године ниже су за 0,1%.

Посматрано по намјени потрошње, у фебруару 2015. године у односу на јануар 2015. године цијене нетрајних производа за широку потрошњу у просјеку су више за 0,6%, цијене енергије су више за 0,3%, док су цијене капиталних производа у просјеку су ниже за 4,0%, цијене интермедијарних производа ниже су за 0,8% и цијене трајних производа за широку потрошњу ниже су за 0,4%.

Посматрано по подручјима индустријске производње (PRODCOM), цијене подручја (Б) вађење руда и камена у фебруару 2015. године у односу на јануар 2015. године у просјеку су више за 0,9%, цијене подручја (Ц) прерађивачка индустрија у просјеку су ниже за 0,9%, док су цијене подручја (Д) производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација у просјеку остале на истом нивоу.

По областима индустријске производње, у фебруару 2015. године у односу на јануар 2015. године остварен је раст цијена у: производњи кокса и рафинисаних нафтних производа 2,0%; производњи електричне опреме 1,2%; вађењу руда метала и производњи одјеће 1,1%; вађењу угља и лигнита (мрког угља) као и производњи прехранбених производа 0,9%; производњи пића 0,6% и производњи осталих производа од неметалних минерала 0,2%.

Пад цијена у фебруару 2015. године у односу на јануар 2015. године остварен је у: производњи готових металних производа, осим машина и опреме 3,4%; вађењу осталих руда и камена 2,4%; производњи папира и производа од папира 2,3%; производњи коже и производа од коже 1,1%; производњи базних метала 0,9%; производњи хемикалија и хемијских производа као и производњи производа од гуме и пластичних маса 0,6%; производњи намјештаја 0,4%; преради дрвета и производа од дрвета и плуте, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала 0,1%.

У преосталих девет области индустријске производње цијене су у фебруару 2014. године у односу на јануар 2014. године, у просјеку су остале на истом нивоу.

Producer prices of industrial products on non-domestic market in February 2015, compared to January 2015, were on the average 0.7% lower, compared to February 2014 they were 0.3% lower, and compared to December 2014, they were on the average 0.1% lower.

By purpose of consumption in February 2015, compared to January 2015, prices of consumer non-durables were on the average 0.6% higher, prices of energy were 0.3% higher, prices of capital goods were on the average 4.0% lower, prices of intermediate goods were 0.8% lower and prices of consumer durables were 0.4% lower.

By section of industrial production (PRODCOM), in February 2015, compared to January 2015, prices of the section (B) Mining and quarrying were on the average 0.9% higher, prices of section (C) Manufacturing were 0.9% lower, while prices of the section (D) Electricity, gas, steam and air conditioning supply were on the average at the same level.

By division of industrial production in February 2015, compared to January 2015, prices increased in the following divisions: Manufacture of coke and refined petroleum products 2.0%; Manufacture of electrical equipment 1.2%; Mining of metal ores and Manufacture of wearing apparel 1.1%; Mining of coal and lignite (black coal) as well as Manufacture of food products 0.9%; Manufacture of beverages 0.6% and Manufacture of other non-metallic mineral products 0.2%.

Decrease in prices in February 2015, compared to January 2015, was recorded in the following divisions: Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment 3.4%; Other mining and quarrying 2.4%; Manufacture of paper and paper products 2.3%; Manufacture of leather and related products 1.1%; Manufacture of basic metals 0.9%; Manufacture of chemicals and chemical products as well as Manufacture of rubber and plastic products 0.6%; Manufacture of furniture 0.4%; Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials 0.1%.

In the remaining nine divisions of industrial production, prices in February 2015, compared to January 2015, were on the average at the same level.

1. ИНДЕКСИ ЦИЈЕНА ПРОИЗВОЂАЧА ИНДУСТРИЈСКИХ ПРОИЗВОДА НА СТРАНОМ ТРЖИШТУ, ФЕБРУАР 2015.
PRODUCER PRICE INDICES OF INDUSTRIAL PRODUCTS ON NON-DOMESTIC MARKET, FEBRUARY 2015

Назив (по PRODCOM-у)		II 2015 I 2015	II 2015 II 2014	II 2015 XII 2014	I-II 2015 I-II 2014	II 2015 Ø 2014	Ø 2014 Ø 2013	Name (by PRODCOM)	
УКУПНО		99,3	99,7	99,9	100,2	99,9	99,6	TOTAL	
По намјени потрошње								By purpose of consumption	
Енергија		100,3	100,5	100,3	100,4	100,4	98,6	Energy	
Интермедијарни производи		99,2	99,3	99,7	99,7	99,8	100,1	Intermediate goods	
Капитални производи		96,0	100,7	100,5	102,4	100,0	100,2	Capital goods	
Трајни производи за широку потрошњу		99,6	99,1	99,6	100,0	99,3	102,0	Consumer durables	
Нетрајни производи за широку потрошњу		100,6	100,4	100,8	100,2	100,3	101,8	Consumer non-durables	
По подручјима и областима								By section and division	
B	Вађење руда и камена	100,9	109,4	104,4	109,2	106,6	107,1	B	Mining and quarrying
05	Вађење угља и лигнита (мрког угља)	100,9	103,2	103,1	102,8	103,2	101,6	05	Mining of coal and lignite (black coal)
07	Вађење руда метала	101,1	110,3	104,8	110,0	107,1	107,5	07	Mining of metal ores
08	Вађење осталих руда и камена	97,6	95,5	97,6	96,8	97,4	98,9	08	Other mining and quarrying
C	Прерађивачка индустрија	99,1	99,2	99,7	99,7	99,6	100,3	C	Manufacturing
10	Производња прехрамбених производа	100,9	99,5	100,9	99,2	100,0	101,2	10	Manufacture of food products
11	Производња пића	100,6	103,7	104,2	103,3	103,5	100,1	11	Manufacture of beverages
12	Производња дуванских производа	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	104,7	12	Manufacture of tobacco products
13	Производња текстила	100,0	101,8	100,0	101,8	100,4	101,5	13	Manufacture of textiles
14	Производња одјеће	101,1	99,7	98,4	99,2	98,7	101,1	14	Manufacture of wearing apparel
15	Производња коже и производа од коже	98,9	106,4	98,9	106,1	101,0	103,7	15	Manufacture of leather and related products
16	Прерада дрвета и производа од дрвета и плуте, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала	99,9	100,7	100,4	100,8	100,4	100,4	16	Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
17	Производња папира и производа од папира	97,7	98,2	99,9	99,3	99,9	97,4	17	Manufacture of paper and paper products
18	Штампање и умножавање снимљених записа	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	18	Printing and reproduction of recorded media
19	Производња кокса и рафинисаних нафтних производа	102,0	103,4	102,0	103,3	102,5	108,1	19	Manufacture of coke and refined petroleum products
20	Производња хемикалија и хемијских производа	99,4	96,7	99,5	97,0	99,4	99,0	20	Manufacture of chemicals and chemical products
22	Производња производа од гуме и пластичних маса	99,4	101,2	99,5	101,5	100,0	100,9	22	Manufacture of rubber and plastic products
23	Производња осталих производа од неметалних минерала	100,2	100,3	100,0	100,3	100,4	103,6	23	Manufacture of other non-metallic mineral products
24	Производња базних метала	99,1	98,2	99,1	98,8	98,9	100,0	24	Manufacture of basic metals

1. ИНДЕКСИ ЦИЈЕНА ПРОИЗВОЂАЧА ИНДУСТРИЈСКИХ ПРОИЗВОДА НА СТРАНОМ ТРЖИШТУ, ФЕБРУАР 2015. (наставак)
PRODUCER PRICE INDICES OF INDUSTRIAL PRODUCTS ON NON-DOMESTIC MARKET, FEBRUARY 2015 (continued)

Назив (по PRODCOM-у)		II 2015 I 2015	II 2015 II 2014	II 2015 XII 2014	I-II 2015 I-II 2014	II 2015 Ø 2014	Ø 2014 Ø 2013	Name (by PRODCOM)	
25	Производња готових металних производ, осим машина и опреме	96,6	97,7	99,2	99,3	98,0	100,0	25	Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
26	Производња рачунара, електронских и оптичких производа	100,0	99,4	100,0	100,3	99,8	101,5	26	Manufacture of computer, electronic and optical products
27	Производња електричне опреме	101,2	104,6	101,8	104,0	104,4	88,8	27	Manufacture of electrical equipment
28	Производња машина и опреме, Д.Н.	100,0	100,2	100,1	99,8	100,2	98,0	28	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
29	Производња моторних возила, приколица и полуприколица	100,0	97,7	99,9	97,9	99,3	96,1	29	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
31	Производња намјештаја	99,6	99,1	99,6	100,0	99,3	102,0	31	Manufacture of furniture
32	Остала прерађивачка индустрија	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	-	32	Other manufacturing
33	Поправка и инсталација машина и опреме	100,0	101,1	101,1	101,1	101,1	100,0	33	Repair and installation of machinery and equipment
D	Производња и снабђевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	-	D	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
35	Производња и снабђевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација	100	100	100	100	100	-	35	Electricity, gas, steam and air conditioning supply

МЕТОДОЛОШКА ОБЈАШЊЕЊА

Дефиниција

Индекс цијена произвођача индустријских производа је краткорочни статистички индикатор који показује динамику кретања цијена индустријских производа.

Продајна цијена произвођача индустријских производа на страном тржишту је цијена робе испоручена на домаћој граници која укључује трошкове транспорта, трошкове осигурања као и све остале трошкове настале до границе (FOB цијена) по којој произвођач директно продаје своје производе редовним купцима на страном тржишту.

У ову цијену улази регрес, ако га продавац остварује, а одбија се трговачки рабат и попуст који продавац одобрава купцу, ПДВ и акцизе.

Обухват и класификација

Цијене произвођача индустријских производа се прикупљају на основу репрезентативне листе производа коју у 2015. години чине 174 производа. Сваког мјесеца прикупља се 790 цијена.

Обухваћени су најважнији производи по индустријским областима.

Упитник о произвођачким цијенама мјесечно доставља 225 изабраних предузећа. То су највећи произвођачи тј. они који имају највећу реализацију по индустријским областима на страном тржишту.

За обрачун индекса цијена произвођача индустријских производа на страном тржишту користи се Номенклатура индустријских производа НИП БиХ/PRODCOM 2013, која је у својој основи НИП БиХ 2010, ажуриран у складу са насталим пројекцијама у ЕУ PRODCOM листи.

Пондери

Пондери који се примјењују за израчунавање индекса произвођачких цијена представљају релативно учешће одабраних производа у укупној вриједности продаје индустријских производа на страном тржишту.

Основни извор података за израду пондера је Годишњи извјештај индустрије ИНД-21 из 2010. године.

Структура пондера се мијења сваких пет година, док се сваке године пондери коригују за раст цијена настао у претходној години.

Обрачун индекса

При обрачуну индекса произвођачких цијена потребно је израчунати елементарне индексе на нивоу производа (ЕПИ) који представљају однос цијене у текућем периоду и базне цијене (децембар претходне године). При томе се као мјера средње вриједности користи проста геометријска средина.

Из елементарних индекса на нивоу производа се рачунају агрегатни индекси тј. индекс разреда, области, подручја и укупан индекс, кориштењем Ласперове формуле за пондерисану аритметичку средину.

Референтна година за израчунавање индекса је 2011.

ЗНАКОВИ

- нема појаве

METHODOLOGICAL EXPLANATIONS

Definition

Producer Price Index of industrial products is a short-term statistical indicator which shows the dynamics of industrial products price changes.

Producer selling price of industrial products on non-domestic market is the price of goods delivered on the domestic border, which covers transport costs, assurance costs and all other costs that arise up to the border (free on board-FOB price), and at which a producer directly sells its products to regular customers, on non-domestic market.

This price includes reimbursement in case the producer realises it, as well as commercial rebate and discount the seller gives to the buyer, as well as VAT and excise.

Coverage and classification

Producer Prices of industrial products are collected according to the representative list of products which in 2015 consists of 174 products. Each month 790 prices are collected.

The most important products by industrial section are covered.

Questionnaire on producer prices is submitted monthly by 225 chosen enterprises. These are the largest producers, that is, those that have the largest realisation by industrial section in non-domestic market.

For calculating Producer Price Index of industrial products on non-domestic market it is necessary to use a Nomenclature of Industrial Products in BH 2010/PRODCOM 2013, which is in base Nomenclature of Industrial Products in BH 2010, updated in accordance with changes in EU PRODCOM list.

Weights

Weights used for calculation of the Producer Price Index represent relative participation of chosen products in the total value of sale of industrial products on non-domestic market.

Main source of data for weights calculation is the Annual Industry Report IND-21 from 2010.

The structure of weights is changed every five years, while each year weights are corrected for the growth of prices occurring during the previous year.

Aggregation

When calculating the Producer Price Index it is necessary to calculate elementary indices on the level of products (EPI), which represent ratio between the current price and the base price (December of the previous year). Here, simple geometric mean is used as a measure of the average value.

From elementary indices on the level of products we calculate aggregate indices, that is, indices of class, division, section, as well as the total index, using Laspeyres's formula for weighted arithmetic mean.

Reference year for calculating the index is 2011.

SIGNS

- no occurrence

Саопштење припремила: Јасминка Милић
e-mail: jasminka.milic@rzs.rs.ba

Издаје Републички завод за статистику, Република Српска, Бања Лука, Велјка Млађеновића 12д – Тел. +387 51 332 700 – Др Радмила Чичковић, директор – Излази мјесечно – Саопштење је објављено на Интернету на адреси: www.rzs.rs.ba – Е-mail: stat@rzs.rs.ba – Приликом коришћења података обавезно навести извор

Prepared by: Jasminka Milić
e-mail: jasminka.milic@rzs.rs.ba

Published by Republika Srpska Institute of Statistics, Banja Luka, Veljka Mladenovića 12d – Tel. +387 51 332 700 – Radmila Čičković, PhD, Director General – Monthly periodicity – Release is available on the Internet at: www.rzs.rs.ba – E-mail: stat@rzs.rs.ba – These data can be used provided the source is acknowledged